

Minnesång

om

Ångfartyget "Österbottens"

hemiska brand, utanför Räsö redd,

den 20 Augusti 1874.

Åt, menstolifwet swinner såsom dimma;
Hur owis är ej lifwets sista timma.

Ett första försök på swenskt rim
af
Carolin S.

Författarens förlag.

Pris: 25 penni.

IV. 6. 1
Kappell,
Singspel

gubstjórur

me

"Österbottens" Singspel

Österbottens Singspel

1874

Österbottens Singspel

Österbottens Singspel

in

Österbottens

Selsingfors,
S. Simelli arsvingar, 1874.

Österbottens Singspel

Melodi: "Uti en dal af ljusligt dager" of S. W.

- 1 v. O Gud! mitt hjerta bittert gråter,
Då jag nu pennan röra skall,
Att kunna gifva minnet åter,
Till det som fängslat hjertan all' :;
- 2 v. Dertfore vill jag nederdigna
Af heta tårars myckenhet,
Som nu från mina ögon rinna,
Lit silfverflodens hastighet :;
- 3 v. Dy då allvarligt jag betänker
Det hårda ödets dystra slag,
Som mångens hjerter bittert ränker,
Ännu i denna lifsens dag :;
- 4 v. Så vill jag tåren hastigt torfa
Från gråtna ögats matta rand,
Dch börjar dertfore att tolka
Det hemiska "Österbottens" brand :;
- 5 v. Den 20:de Augusti dagen
För "Österbotten" norrut stolt,
Så snart som klockan två var slagen,
Var tårar under glädjen dolldt :;
- 6 v. I hast var vänskap slutad worden,
Då affkedstimmen var för hand,
Dy från kommando-bryggan orden
Förkunna "fremmande i land" :;
- 7 v. Abjö, farväl ljöd nu från stranden
Af mången, mången trofast vän,
Som svängde hatten sin med handen
I affigt för att träffas än :;
- 8 v. Seså! Nu ankaret var lyftadt
Dch styrmannen stod på sin post,

- Samt refans mål med glädje börjadt
Om också gråt var mångens kost :;
- 9 v. Ej kunde något hjerta ana
Hwad dagen skulle bjuda på,
Då ångfartygets resa mana
Blott glädje ifrån topp till tå :;
- 10 v. Hur' månet hjerta här ej ila
På glädjens wingar, lyckligt nog,
Att snart i hemmets härd få hwila
De krafter ut, som resan tog :;
- 11 v. I glädjens fann man ljusligt slumrar
Mång' ofkulds-timme hastigt bort,
Om också elementet dundrar
Är ändock tiden mycket kort :;
- 12 v. Men glädje-timmen snart försvinner,
Som dam i windens stilla sus,
Och i des ställe sorgen vinner
Sin plats kring hjertats brutna ros :;
- 13 v. Hvem kan och will då glädjen råder,
Sitt hjerta sänka uti sorg?
Det är wißt så, ty glädjen låder
Så fåfängt uti hjertats borg :;
- 14 v. Wäl greto molnen regnets tårar
För samma dagens jemmerhet,
Men hwem är det som deraf sårar
Sitt hjertats lagn till dystret? :;
- 15 v. Nej ingen döblig wet hwad dagen
Nog ofta i sitt sköte bär
Hur man på qvällens lagn bedragen
Sin natt i ångest hwilar här :;
- 16 v. Ja, tid och timmar ofta randas,
Som sköfla glädjen hastigt bort,
Och lifwets fröjd med sorgen blandas
Bemängd med galla inom kort :;
- 17 v. Exempel finns, som tidtals sändes

- Från himlens skyar till vår lott,
Att bäst som glädjelifwet tändes,
Det mången gång och sluta fått :;
- 18 v. Så blef det danadt denna gången,
Att sorgen sköfla' glädjen bort,
Och slutade ett lif för mången
Uti des blomstring innan kort :;
- 19 v. Ja, glädjen blef nu hastigt slutad,
Då "Österbotten" seglat ut,
Ty ödets wilja blef ej motad
Förr än des offer tagit slut :;
- 20 v. Så snart man hade lemnat sundet
Stod hafwets widd för ögat klart,
Och kosan ställdes regelbundet
Till norra orter uppenbart :;
- 21 v. En unger sjöman såg man tända
På däcket sig en papyros,
Samt kasta elden, den wälkända,
Just på en packe dref af troß :;
- 22 v. Här spred sig genast ödets sackla
I ljusan låga mycket klart;
Den arma mannen derfor wackla
Och wille hämma eldens fart :;
- 23 v. Men såsom krutet hastigt tändes,
Så gör det också drefwet snart.
Ät denna olycka som sändes,
Till "Österbottens" skada klart :;
- 24 v. Kaptenen wille hastigt wända
Nu ångfartyget emot land,
Men å! Maschinerna ej sända
Ett enda slag till hjelp för hand :;
- 25 v. Här "Österbotten" slogs för ankar,
Så snart maskinen stannat af,
Hwarefter uppstod dystra tankar:
Skall här wi finna nu vår graf? :;

- 26 v. Styrmannen såg man redan wifa,
Från rodrets dyster, heta post,
Ty eldens lågor skynsamt fika
Nu hungrande blott efter kost ;:
- 27 v. Allt gick så hastigt, må jag säga,
Allt knappast man det tänka hann,
Ty eldens steg ej mycket wäga
Förrän all egendom den fann ;:
- 28 v. All last af lågor snart nog tärdes
Då tändstickor och papper fanns
I hunnighet, som norrut sändes,
För olyckans så hårda lans ;:
- 29 v. Man släcka elden nog försökte,
Försöket blef dock ofruktbart,
Ty elden blixtsnabbt sig förökte,
Och härjade i fullan fart ;:
- 30 v. Här såg man packe efter packe,
Nu kastas ner i hafwets famn,
Som frälsande längs wägens backe,
Nu drifde bort till okänd hann ;:
- 31 v. Ej kunde man från aktern wandra
Till fören genom eld och rök:
Man såg bland röken knappt hwarandra;
Så tjock war den, som uppåt dök ;:
- 32 v. All last och fartyg oförsäkradt,
War wärdt serhundredatusen mark;
De resandes effekter, wägradt,
Utgör också en skada stark ;:
- 33 v. Men smått är allt blott lifwet rara,
För ingen hade strukit då;
Man jordisk gods kan åter spara,
Men lifwet icke återfå ;:
- 34 v. Deß gråtna minne will jag teckna
För tider som wäl komma skall

- Och de som lif ur faran rädda,
Till Eder eguar jag det all!!! ;:
- 35 v. Wid "Trekantsgrundet" ropet skalla,
Att "elden lös" på däckat är;
O Gud hwad ängest öfwer alla,
Som dertill ännu vittne bär ;:
- 36 v. Nu stormen tjöt och hafwet swalla'
I kritthwit fradga öfwerallt,
Och wågor mördande sågs falla
Uppå hwarandra tusensfalt ;:
- 37 v. En del i ro sin middag äto
Uti salongens fina pratt;
Men rop på hjälp de sig ej läto
Mer sägas än blott en gång sagt ;:
- 38 v. I hast de wille skynna tappert
På däckat med en hjälpsam hand,
Men då man dörren öppnadt ampert,
Slog lågan kring dem — eldens band ;:
- 39 v. Man kan med lätthet här besinna
Salongens individers nöd,
Då de sin hemsta lott besinna
Allt nu i elden få sin död ;:
- 40 v. Det ryste ren i många hjertan,
Då dörren åter öppnadt blef,
Ty elden höjde allas smärtan,
När lågan än mot dörren dref ;:
- 41 v. Sitt knä der wille mången böja,
Sitt hjerta intill korsets fot,
För att sin sjääl till himlen höja
I eldens wälde utan knot ;:
- 42 v. Men skalla rop och från salongen
O Herre hjälp oss! Wi förgås,
Här swetten dröp af ängst för mången,
Som nödgades att der förmås ;:
- 43 v. Men wete Gud, som himlen styrer,

- Hur' ångfartyget swängde om,
 Då elden wände sina fyrer,
 Så att de arme derur kom :.,: 38
- 44 v. Men we den syn, som härwid nådde
 Hwarendas hemsta räddnings-akt,
 Då eld och rök på däcket rådde,
 När faran tagit öfvermakt :.,: 38
- 45 v. Här jemmer, gråt och suckan hördes,
 Här rop på hjälp nu skalla stort,
 Här allas hjertan tårfullt rördes,
 Här bönens=offer tändes fort :.,: 38
- 46 v. Här mången tärna sanslös digna
 Af twiflets och af rådflans makt;
 Här mången i Guds hand wälsigna
 Sin själ med ord från hjertat sagdt :.,: 38
- 47 v. Här swårast war, som hjertat sårar,
 De ofkuldsfulle barnens lott,
 Swars milda ögon heta tårar,
 Och kindens ros en blekhet fått :.,: 38
- 48 v. Min hulda mor, min söta syster!
 Swart skall wi fly ur eldens fann?
 Ty när vår resa blef så dystert,
 Så kom, o kom till Kläfsö hamn :.,: 38
- 49 v. Så smärtsamt jemra barnen arma,
 Med händer knäppta till en bön:
 O Gud nu öfwer oss förbarma,
 Min barnasjäl skall bli din lön :.,: 38
- 50 v. En fattig moder såg man wandra,
 I tårars flod och tankens makt,
 På däck uti rök som andra
 Med fyra barn bring sig som wakt :.,: 38
- 51 v. Den ena bar hon uppå armen,
 Den andra slunra wid bes brööst,
 Den tredje gret med swällda barnen,
 Den fjerde bad om hjälp och tröst :.,: 38

- 52 v. Tre fartyg seglat förbi stället
 Och lemnat ingen assistans.
 Umbord på dessa wid tillfället
 Wäl intet menfsligt hjerta fanns :.,: 38
- 53 v. O huru grymt af menfshjerta,
 Att handla så wid mångas nöd;
 Blott se och blicka deras smärta,
 Samt höra: "hjelp för eld och döb"! :.,: 38
- 54 v. We tidens hårda prof som straffar
 Wäl desses obarmhertighet;
 Och Allmacts=Guden åter skaffar
 Ett agg för dem i ewighet :.,: 38
- 55 v. Ack den, som dertill wittne blifwit,
 Den måste säga: det är nog,
 Ty en stor under war här gifwet
 Då de ej nu i ångslan dog :.,: 38
- 56 v. Men Allmakten han pröfwa wärre
 De arma, arma offer här,
 Då twenne slupar, om och färre
 Nu blef för dem rätt mycket fär :.,: 38
- 57 v. I hast dershöre dessa fylldes
 Förr än de woro sänkta ner,
 Och begge snart nog öfwerkylldes
 Att icke rymma någon mer :.,: 38
- 58 v. Men fattig-modren hjertligt wille
 Att heunes kära barn de små,
 Som woro fyra med den lille
 Ännu i slupen rymma få :.,: 38
- 59 v. "Jag sjelf will heldre bittert sluta
 Mitt lif i eldens dystra fann,
 Då barnen arma blott få luta
 Sitt hufwud än i säker hamn" :.,: 38
- 60 v. "De ha en far, som för dem förjer
 Ännu i lifwets jennerdal; :.,: 38

- Jag ber, jag ber I honom spørjer;
Jag vill mi dö i forg och qwal! :;
- 61 v. Så utbrast nu den stackars modren,
Då hon fick barnen i förvar;
Hwarefter hon till himla-brodren
Sin själ anamma i förswar :;
- 62 v. Men we ack we hwad härwid hände,
Då dessa slupar sänktes ner,
Ty till olycka det blott lände
För dem som sökte räddning der :;
- 63 v. Ty repen brusto till den ena;
Af andra bottnet sprang i kras.
O Gud! hwad lott de nu förtjena
I detta ögonblickets ras :;
- 64 v. Här singo de nu alla wandra
Till böljans kalla, wata famn,
Dch tumlande här om hwarandra
I hafwet se sin tillflykts-hamn :;
- 65 v. Kaptenen oupphörligt ropa
Wid sluparnes påpackta stoj,
Dch föll i hafwet hufwudstupa,
Men räddades med en lifboj :;
- 66 v. Här fattig-modrens plantor fyra
Straxt wägen slöt i ewig ro;
Men några andra snart bestyra
På slupens köl åt sig ett bo :;
- 67 v. En gammal ärad, älskad moder
Här också genast fann sin graf,
Dch derefter en okänd broder
Fick slumra in i brusand' haf :;
- 68 v. En mild och älskad unger tärna
Höll systren sin i armtrok fast,
Dch wille hjälpa henne gerna
Med lifwet utur wägens last :;
- 69 v. Men fåfängt blef dock hennes möda,

- Att kämpa för den andras lif,
Då wägor mördaude sägs döda,
Så wängen ann' med strid och kif :;
- 70 v. Sjelf slapp hon i den bräckta slupen,
Men systren låg i hafwet svart,
Dch stormen dref här hela hopen
Mot ängfartygets fida hårdt :;
- 71 v. För sina ögon såg hon sjuunka
Sin hulda syster ewigt bort,
Hwars hjerta wille affted winka,
Men ögonblicket war så kort :;
- 72 v. Min själ, hwad will du derför tänka,
Då lifwet slockna skall i hast,
Dch dödens-engel will dig sänka
I böljans famn en graf så fast? :;
- 73 v. Det är nog, hemifft att bliztsnabbt wandra,
Från tid till ewighetens land,
Dch oberedd, som många andra,
I kyssa dödens kalla hand :;
- 74 v. Ett ögonblick jag wänder åter
Min tanke till de armas del,
Som der i ängfartyget gråter,
Dch såg hur sluparne slog fel :;
- 75 v. Här elden dessa offer jagat
Den ena hit, den andra dit;
Man såg dem lifasom fastnagladt
I mäster, rån med farlig lit :;
- 76 v. Ty för sitt lif man trofast kämpar
Nog ytterst uti farans stund,
Men såsnart ödet anden dämpar,
Då slumrar man i ewig blund :;
- 77 v. Det ädlaste som jorden äger,
Är själen den odödliga;
Des lif och fällhet öfwerwäger
Nog guldet det förgängliga :;

- 78 v. Derföre will man lifwet spara,
Då farans timme är för hand,
Och offerar gerna hvad för wara,
Blott icke slutas lifsens band :;
- 79 v. I hafwet än de arma trilla;
Den ena räckte upp sin hand,
Den andra håller fast så illa
Med händer, tänder uti band :;
- 80 v. En annan åter blodig hwimlar
På wägens yta fjerran bort;
Allt ser nog detta Gudens himlar,
Men pröfwar dem en timme kort :;
- 81 v. De bittra rop som härwid skalla,
De wille draga himlen ner,
Ty hjälp behöfde här nu alla,
Men ingen hjälp man ännu fer :;
- 82 v. Här ödets-lek war smärtsam, bitter,
Och en minut för timme led;
Jag knappast detta tänka gitter,
Om icke hjertat tåras med :;
- 83 v. Här hjälp ifrån Guds milda händer
Blef deras enda, sanna tröst,
Ty han är den som hjälpen sänder,
Ifrån sitt ömma kärleks-bröst :;
- 84 v. Men nu i hast en milder stämma
Ljud såsom från Cherubers thron,
War thyst j arme! Snart wi hämma
Dödens ångst och smärtans ton :;
- 85 v. Derborta ifrån Råfsö skymtar
Två ångfartyg att ila hit,
Samt ock en slup i släpet hemtar,
Att hjälpa oss med flit och nit :;
- 86 v. Ja, desfa ord så hjertligt klinga
Igenom ångfartygets rök;

- I sanning war det icke ringa,
Då hjelparene framåt dök :;
- 87 v. Ett par minuter åter lida
Och snart är hjälpen kommen när;
Hur' lyckliga de nu som quida,
Sig skatta uti faran här :;
- 88 v. Här såg man glädjen genast samla
Ur hjertat med en fröjde-tår;
Här tacksamheten ädelt samla
De suckar hjertat än förmår :;
- 89 v. Bland eld och rök nu händer winka,
Och hördes rop: kom snart, kom snart!
Ty lågor ren så nära sänka,
Att innan kort allt warit klart :;
- 90 v. En aktad man han flydde redan
Till förens hemsta, sista spets;
Han torka ångestsvetten sedan
Från bleka kindens matta krets :;
- 91 v. Han blef dock frälsst med lifwet rara,
Men på hvad sätt, — Allmakten wet;
Hans hjerta klappa, då han swara
Ett tacksammt ord för hjälpsamhet :;
- 92 v. Den första som hann fram till kursen
War "Azalea" hjälpsam vän,
Äfvensom Norska kapten Thorsen
Med ett par tappreste sjömän :;
- 93 v. "Salsama" straxt derefter försä
Med full maskin i skarpa slag,
Och wåg på wåg den hastigt försä
Att ej bli sen i sina drag :;
- 94 v. Det wildt brinnande "Österbotten"
Blef nu omringadt uti hast;
Och den som träffa första lotten,
Den prisa hjälpen hastigast :;

- 95 v. Nu stänger, rep och annat sträcktes
Till dem som låg i hafwets nöd;
Här hjälpsamhetens händer räddtes
Att snabbt undwika allas död :;
- 96 v. Här kapten Thorsen modigt kämpa,
Med eget lif i fara ock;
Han will de armes wända dämpa;
Han berga ätta lif ändock :;
- 97 v. Han skydde ej de wågor dystra,
Uti hvars famn så många låg;
Hans hjerta blott af kärlek lysta,
Att hjälpa nöden, som han såg :;
- 98 v. Han fasta sig i hafwets brusning,
Och bar på armen alltid en;
Han rädes ej för stormens susning,
Han war med hjälpen icke sen :;
- 99 v. Hans namn skall någonsin ej glömmas
Af dem han en gång frälst med lif.
Hans ädla handling må wäl gömmas
I tidens minne — utan lif :;
- 100 v. Den unga mannen, som war saker
Till olyckans så hårda lott,
Han slumra ej, han war nog waker;
Han tre med lif ur hafwet fått :;
- 101 v. Han än i wilda wägens sköte
Den fjerde gången fasta sig,
Men ämna gå sin död tillmöte,
Då han blef hjälpt ur farans stigt :;
- 102 v. De alla som i faran swäfsa,
De woro nu i godt i förwar.
Din också många dershör sträfsa
Som tog de arma i förswar :;
- 103 v. Men ac den sorg skall Gud förbarma,
Som nu för några blef så stor,

- Då modren miste barnen arma,
Och barnen gret sin hulda mor :;
- 104 v. De blicka nu med tårfullt öga
På ödets wida, wilda haf,
Men wågor der blott synas höga,
Som ingen tröst dem sorgsne gaf :;
- 105 v. Hur lyckliga de barnen varit,
Som ofskuldsfullt blef ödets lott;
Deß rena fjäl till himlen farit,
Och lifsens-krona ewigt fått :;
- 106 v. Men hwem kan deras jemmer skildra,
Som öden skördat offer af;
Nej ingen. — Gud skall sorgen mildra
Wid randen af så många graf :;
- 107 v. Gråt icke mer, då j förnimmen
Den död som stod de arma för;
Guds nåd för dem i tolfte timmen
Wäl öppnat hafwer lifsens dörr :;
- 108 v. Wäl är det sant, att ödets wända
I wattu-nöd skall snart förgå;
Men andra smärtor de utstånda,
Som brunno upp i elden då :;
- 109 v. Här såsom rof för eldens lågor
Blef maskinist och eldare,
Ty ögonblickligt eldens ångor
Dem qwäfsde att fly widare :;
- 110 v. Här tankens makt nu stannar redan,
Och ögat för mig stirra will;
Ac desses nöd och bittra swedan
Som ödets ångst än öker till :;
- 111 v. Deß lif för elden blef ett möte,
Som fände dem till ewig hamn;
En näswe ben, från askans sköte,
Tid hulda jorden i sin famn :;

- 112 v. Derföre uti tidens hvimmel
 Ur okänt hur' man dö här skall;
 Att måtte Gud till lifwets himmel
 De armas själ upptagit all ;,;
- 113 v. Jag tvekar ej Guds nåd i nöden,
 Då andras hjelp ren fäfangt är;
 Han sträcker hjelp i lif och döden;
 Hans ädla mildhet kärlek bär ;,;
- 114 v. Sof nu i ro! i jordens gömma,
 I som så snart ur lifwet gått!!
 Här mångens hjerta för Er ömma,
 Och mångens tår Ert öde fått!! ;,;
- 115 v. Sof nu i ro! i grafwens sköte!
 Er fällhetsdag ren inträdt har!
 Sof nu i ro! Guds englar möte
 Er själ hos fridens hulda far! ;,;
- 116 v. Sof nu i ro! då lifwets timma
 För Eder ren utrunnit har!
 Sof nu i ro! Ert lif som dinna
 Snart för sin fos och flyktig war! ;,;
- 117 v. Här slutar "Österbottens" möda,
 Då sista resan war för hand,
 Ty lifwet slöts för sjutton döda,
 Vid ångfartygets hemiska brand ;,;
- 118 v. Här kan ej aldrig tanken glömma
 Det anblick "Österbotten" gaf,
 Och Finlands hjertan skall wäl gömma
 Ett tårfullt minne derntaf ;,;
- 119 v. Min skalde-ädra har utrunnit
 Och tanken åter hwila får!
 Hwad har jag gjort, hwad har jag wunnit?
 Kanhända blott "En minnets-tår!"